

1568380

Іван

Кузич-Березовський

**БЕРЕЗІВСЬКЕ
БОЛГОСТВО
НА ТМІ
ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

Ця праця призначена для молодого покоління березунів, яке виросло в діаспорі після Другої світової війни і ніколи не бачило ні України, ні Березова, щоб воно довідалось, чим були, як жили колись, чим займалися та звідки походять їхні предки, діди чи родичі.

З М І С Т
Р О З Д І Л І

Вступ	5
Наші предки	9
Анти	10
Хорвати	12
Звичаї та обичаї антив	14
Хозари	16
Де поділися хозари	19
Хозарська держава і анти	23
Антська колонізація Причорномор'я	26
Варяги та постання Руської держави	28
Печеніги	30

Р О З Д І Л ІІ

Постання боярської верстви	34
Початки Березова	35
Сіль як друга причина заснування Березова	36
Як постали приdomки	38
Назва Березів (Береза)	40
Березів — княже село	44

Р О З Д І Л ІІІ

Римська факторія та праслов'янська оселя в кітловині
Березова	48
Гора Ратундул	48
Городи та Могила	50
Гора Каратура	51
Гора Сикітура	52
Гора Тивуш	53
Гора Княже	56
Золотий Потік	57
Гора Няджин	58
Царинка	59
Сіль як платничий середник	64
Гора Rіг	67
Гора Рокита	67
Татарський Шлях	68
Гора Стирі	70

Р О З Д І Л ІV

Предки Березовів — це дунайська рееміграція	71
Усна словесність Березова	72
Танець „Березунка“	80
Обряди, звичаї й повір'я Березова	85
Зимовий цикл	86
Літній цикл	93
Похорон у Березовах	98
Весілля в Березовах	109

Р О З Д I Л V

Сусіди Березова	112
-----------------------	-----

Р О З Д I Л VI

Боярство і Ростиславичі	122
Боярство і Романовичі	126
Характеристика галицького боярства княжої доби	131
Часи перед татарським нападом	134

Р О З Д I Л VII

Татари	137
Стратегія і тактика татар	139
Напад татар на Березів	139
Приготування татар до підбою Європи	142
Похід Джінгісхана на Європу	144
Політика татар	148

Р О З Д I Л VIII

Боярство за останніх Романовичів і прилучення	
Галичини до Польщі	151
Варяжський меч в Березові	156
Галичина під Польщею (польсько-молдавський період)	157
Повстання Мухи	159
Участь березунів у молдавських війнах	161
Як постала шляхта	163
Лицарство-шляхта на Заході	165
Герби	167
Шляхта	169

Р О З Д I Л IX

Переміна галицького боярства в православну шляхту	170
Походження нашої православної шляхти та гербу „Сас“	171
Роди Сасів за Лозинським	173
Березівські роди гербу „Сас“ та інших гербів	175
Герб „Сас“ ч. I (засадничий або головний)	183
Березівські римо-католики	184
Степені шляхти	187

Р О З Д I Л X

Чумацтво	190
Чумацтво в Березовах	192
Березуни під Польщею з 1572 р. (період до Хмельниччини)	193
Гнат Височан і березуни	195
„Покутські гуцули“	197
Повстання Б. Хмельницького і березуни	198
Причини всенародного зреву	200
Причина відступу Хмельницького з-під Львова	202
Походження Богдана Хмельницького	204
Польська пакифікація Галичини й Березова	208

Як постали в Березові римо-католики	210
Березівська еміграція на Україні	211

Р О З Д І Л ХІ

Опришківство і березуни	214
Опришки в Бані-Березові	217
Відгомін опришківських дій у Березовах	218

Р О З Д І Л ХІІ

Австрійські часи	221
Повстання Кошути й Березови	225
Герцог Перцович і Березівська сотня	227
Австрійсько-пруська війна 1866 року	230
Польські повстанці і граф Голуховський у Березові	231
Саранча, голод і пошестъ у Березові	233
Жиди в Березові	235
Москвафільство в Березовах	238
Шкільництво в Березовах за Австрії	241
Приїзд до Березова графа А. Шептицького	245
Вирізнення березунів за Австрії	251
Чому було лише три тисячі Січових Стрільців	257

Р О З Д І Л ХІІІ

Перша світова війна і Березів	259
Українська влада в Березові	261
Архікнязь Василь Вишиваний у Березові	262
Покуття і Березів під Польщею	263
Березів перед другою світовою війною	274

Р О З Д І Л ХІV

Вибух другої світової війни і Березови	277
Німецько-советська війна	279

БЕРЕЗІВСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ У ДЕТРОЙТІ І ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ

Причини галицької еміграції за море	287
Еміграція за океан з Березова	290
Карло Геник як ініціатор еміграції	292
Еміграція березунів до США	297
Жертвеність детройтських березунів	299
Постання Березівського Допомогового Комітету	300
Допомога березунам-скитальцям у таборах	305
Громадська діяльність Березівського Комітету	311
Переміна Комітету на статутове Т-во „Березів“	313
Туга за рідним краєм (вірш)	314
Література	315